

Nätverksträff

6 mars 2025, 13:00 – 15:30

Värd: SLU Centrum för naturvägledning

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Agenda

13.00 Inledning

- Välkomna, Eva Sandberg
- Presentationsrunda, vad händer hos er just nu!

14.00 Fika

14.15 Naturlyftet

- Hämt sedan sist och på g. Eva Sandberg
- The New Division - omvärldsanalys, grafisk identitet och programförklaring
- Beskrivning av naturlyftet, Annika Borg (samordningsgruppen)
- Aktiviteter! Förslag från samordningsgruppen
 - Open space
 - Seminarium / Webbinarium fenologi (Nilab)
 - Swedish Biodiversity Symposium 21-23 okt 2025
 - Almedalen 2026?
 - Aktiviteter för allmänheten för Naturlyftet
- Diskussion
- Vad är er organisation mest intresserade av att göra, lära, bidra med inom ramen för naturlyftet - vilken sfär

15:30 Visning av SLU:s kunskapsträdgård

Vad är på gång inom våra organisationer?

Nämn gärna en eller ett par aktuella satsningar i din organisation 2025, som är relevanta för Naturens år-nätverket. Särskilt sådant som kan passa in i Naturlyftet.

Vad händer hos er just nu?

Naturum Nationalparkernas hus

Skolguidningar börjat för året, ett härligt vårtecken!

Programverksamhet rullar på som vanligt. I år har vi tema samverkan. Föreläsningar, exkursioner m.m. i samarbete med hittills: 4 olika lokalaavdelningar i naturskyddsförening, SFT. STOF, Rovdjursföreningen. Bioblitz under hösten där vi hoppas engagera fler.

Annars kör vi vårkollen, försommarkollen och bland våra aktiviteter i programmet kan nämnas: skogsbad, nattskärspaning och tema historia under sommarlovet!

Håll Sverige Rent

Vi har tillsammans med Birdlife Sverige startat en ny nationell inventering av skräp i fågelholkar: [Städa en fågelholk | Håll Sverige Rent](#)

Skräpplockardagarna, vår kampanj för barn och unga, är igång och i år är temat biologisk mångfald: [Skräpplockardagarna | Håll Sverige Rent](#)

Sveriges hembygdsförbund.

Vi arbetar för att främja våra föreningarnas arbete med natur- och kulturlandskapets olika värden. Vi utgår från vår policy Hållbara landskap som fokuserar på 4 miljökvalitetsmål. Besök www.hembygd.se/hallbaralandskap Vi planerar för lärande möten, ofta i webinarieform. Vi stöttar våra föreningars deltagande i olika samråd, närmast förvaltningsplaner för avrinningsområden. Vi lyfter också samrådsfrågor i ett projekt rörande vindkraftsutbyggnad som finansieras med stöd av Vinnova och där vi samarbetar med Svensk vindenergi och LABLAB. Målet är att utveckla metoder för samråd där lokalsamhällets intressen kan komma fram. Vi påverkas som många andra av minskat stöd till civilsamhället, närmast det minskade stödet från Naturvårdsverket. Vi ingår i Partsgemensamt forum, en mötesplats för dialog mellan civilsamhället och regeringen.

Naturskyddsföreningen

Beskriv här vad som är på gång inom din organisation.

Vi har precis lanserat en utmaning för kommuner att skapa blomrika vägkanter, för att peppa våra största väghållare att ställa om sin skötsel av vägkanterna. ALLA kan delta! :D

[Världens längsta blomsteräng](#)

Just nu organisationsomställningar på riksnivå där flera tjänster försvinner.

Det nya naturpolitiska ramverket som Naturskyddsföreningen och WWF lagt fram går att läsa mer om här:

[Sverige behöver en samlad politik för naturen – ett naturpolitiskt ramverk - Naturskyddsföreningen](#)

Vad händer hos er just nu? 2

Svenska Botaniska Föreningen

Vårkollen och försommarkollen ihop med Svenska fenologinätverket.

Nybörjarkurs i botanik - fritt för deltagarna att vara med, digital kurs med start i april:

[Kurser - Svenska Botaniska Föreningen](#)

Floraväkteriet - ideella krafter inventerar hotade arter

Vilda blommornas dag - växtvandring i juni varje år, 15 juni år 2025

[De vilda blommornas dag](#)

Uppdaterar info-materialet "Växter jag mött" som skickas ut till bland annat Naturum som vill ha.

Atlas-projektet - en växtatlas som visar utbredningen för alla Sveriges växter

[Delta i Atlasprojektet - Svenska Botaniska Föreningen](#)

Svenska fenologinätverket

Vi har just redovisat förra årets resultat med fenologiindikatorerna Växternas Växstsäsong och Vårtecken inom miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan, som dessutom har publicerats i ett pressmeddelande.

Ny växstsäsong innebär intensivt lobbande för att allmänheten ska rapportera sina vårtecken på www.naturenskalender.se och i Fågelkalendern (app på mobil).

Vi planerar för de två aktiviteterna Vårkollen (www.varkollen.se) och Försommarkollen (www.forsommarkollen.se) som vi arrangerar tillsammans med Svenska Botaniska Föreningen

Vi kommer också delta i en internationell konferens, Phenology 2025, som hålls i Brasilien i år.

Västkoststiftelsen

Precis släppt vårt program med guidade vandringar. 150 st totalt. Våra vandringar är gratis, men på några enstaka tillkommer en kostnad för t.ex. båtferd och hyra av utrustning.

<https://vastkoststiftelsen.se/guidningar/>

Västkoststiftelsen tillsammans med SamBio satsar nu på att öka kunskapen om nedskräpning och biologisk mångfald hos barn i årskurs F-3.

Två aktiviteter under vårterminen 2025:

- "Stoppa nedskräpningen från att nå havet" – en interaktiv lektion i klassrummet.
- Städa stranden och skydda naturen" – en praktisk strandstädning.

<https://vastkoststiftelsen.se/strandstadning/strandradarna/>

Vi söker efter en kommunikatör:

<https://vastkoststiftelsen.se/kontakta-oss/lediga-tjanster/vastkoststiftelsen-soker-en-kommunikator/>

Vi är värdar för Europeisk ljunghedskonferens

Samarbete med klass 1B på Sljösöskolan gällande en påsholk:

<https://vastkoststiftelsen.se/friluftsliv/pasholk-i-sandsjobacka-naturreservat-elevs-ide-blev-verklighet/>

Svenska djurparksföreningen

Föreningens medlemmar arbetar på för fullt med praktiskt bevarandearbete, forskning och utbildning för främjande av biologisk mångfald.

Ingen heltidskoordinator anställd längre utan föreningen har sina arbetsgrupper och styrelse som gör mer arbete istället.

Inom arbetsgrupperna sker ett brett arbete men där allt kopplar till att möjliggöra och effektivisera djurparkernas arbete med främjande av biologisk mångfald.

Arbetsgruppen för FoU-frågor representerar SDF i detta nätverk. Normalt Marie Garstad.

Vad händer hos er just nu? 3

Slottsskogen/Gbg stad

Slottsskogen är en stadspark inkl djurpark som förvaltas av Göteborgs stad. Främjande av biologisk mångfald sker dels genom djurparkens verksamhet men också utifrån stadens övergripande arbete med en växande hållbar grön stad. Bland annat har staden nyss tecknat ett handslag med näringslivet och Göteborgs universitet som syftar till att öka takten i arbetet. Vi väntar också med spänning på besked om ett LIFE-projekt om pollinatörer.

Slottsskogen är med i Svenska djurparksföreningen, i GGBC och projektet SamBio. Inom SamBio har vi bland annat utvecklat en escapebox-lektion om ekar och mångfalden kring dem och vi utvecklar just nu en informationsstation om mångfald i havet med fokus på marina däggdjur.

Naturhistoriska riksmuseet

Sportlovet har genomförts med många besökare, Viss renovering av museets mineralutställning och Livets mångfald.

Programverksamhet på gång, bland annat satsning på "unga vuxna", tecknarkurs, Världsvattendagen mm.

Vi kommer att återigen börja visa tillfälliga utställningar, både inhyrda och egenproducerade.

En ny barnhörna på gång i samarbete med Sarah Sheppard (dinosaurier).

Uppmaning till er från olika organisationer, att tillsammans med oss ordna aktiviteter i Labbet. Kontaktperson Frida Samuelsson.

Baltic Sea Science Center på Skansen

BSSC är ett science center på Skansen, med inriktning på Östersjön- inklusive dess miljöer, funktioner och utmaningar. Vår huvudsakliga pedagogiska målgrupp är gymnasiet och högstadiet.

[Baltic Sea Science Center - Skansen](https://www.gu.se/ggbc-globala-biodiversitetss tudier)

Aktuellt: Nya tag kring det pedagogiska arbetet på hela Skansen.

Mer fokus ska läggas mot gäst och allmänhet (utöver arbetet mot skola) samt att det ska bli en gemensam riktning för alla Skansens pedagoger (oavsett inriktning).

Närmast i pipelinen är "Yrkesmässan på Baltic Sea Science Center" med inbjudna föreläsare och utställare som arbetar med hav och vatten på olika sätt. Mässan riktar sig till gymnasieelever och ska inspirera till fortsatta studier.

[Yrkesmäs sa på Baltic Sea Science Center - Skansen](https://www.gu.se/yikesmassan-pa-baltic-sea-science-center-skansen)

Frågor om BSSC/annat kan skickas till hanna.fransson@skansen.se :)

SamBio (GGBC)

(deltar: Anna-Lisa Wrangle)

Gothenburg Global Biodiversity Centre (GGBC) är en centrubildning med 18 organisationer i Västsverige, koordinerat från Göteborgs Universitet, som strävar efter att länka samman forskare, beslutsfattare och allmänhet kring biologisk mångfald, samt stärka forskningen kring biologisk mångfald.

<https://www.gu.se/ggbc-globala-biodiversitetss tudier>

GGBC koordinerar samverkansprojektet "SamBio" som syftar till att öka kunskap och engagemang för biologisk mångfald, riktat till barn och unga, men också näringslivet i Västra Götaland. Vi ska även stärka samverkan mellan aktörer som arbetar med biologisk mångfald. Projektet pågår 2023-2025.

Vi har tillsammans utvecklat ett skolprogram, lärmaterial samt olika event och aktiviteter. Läs mer här www.gu.se/sambio

På G: Vi kommer arrangera **en session kring naturpedagogik mm + en lärarfortbildning** på Swedish Biodiversity symposium 21-23/10 2025. Call for sessions 20 mars!

Kontakt: anna-lisa.wrangle@bioenv.gu.se

Vad händer hos er just nu? 4

Naturvårdsverket

Ny generaldirektör på myndigheten är Johan Kuylenstierna som närmast kommer från en tjänst som generaldirektör för Formas. Johan har också varit ordförande i klimatpolitiska rådet och chef på Stockholm Environment Institute.

Naturvårdsverket planerar nu för invigningen av Sveriges 31:a nationalpark. Under förutsättning att riksdagen fattar beslut så kommer Nämdöskärgårdens nationalpark att invigas den 5 september med aktiviteter under hela den veckan.

Arbete pågår med att ta fram förslag till Sveriges plan för naturrestaurering utifrån EU:s naturrestaureringsförordning

Vi planerar också för vår medverkan under Almedalsveckan och vi kommer ha vår nya gd på plats liksom vår nya chef för naturavdelningen Fredrik Hannerz.

Naturskoleföreningen

Vi laddar för vårt 40-årsjubileum, i början av april, i samband med vår konferens med årsmöte i Halmstad.

En ny bok i serien "Att lära in ute" är på gång under året. Den vänder sig till förskolan och handlar om "Att lära in ute genom fysisk aktivitet"

Vi är i startgroparna för ännu ett år av MEFIS (Mer Friluftsliv I Skolan) som nu genomförs under drygt tio år för att utbilda pedagoger över hela Sverige. I år blir också det första året utan Naturskyddsföreningen, då de valde att kliva av projektet under hösten. Nu är det vi tillsammans med Sportfiskarna som tar nya friska tag till att fortsätta driva projektet framåt.

Femton orter från Höör i söder till Gällivare i norr kommer vardera att få två utbildningsdagar.

Gå gärna in och ta en titt på vår nya hemsida: www.naturskola.se

Här hittar ni "Att lära in ute-serien":
www.outdoorteaching.com/sv/

Upplandsstiftelsen

- **Utställning på Biotopia** om skog, våtmark och betesmark där vi ger exempel på vad man kan göra för att ta hand om naturen i dessa miljöer.
- I projektet **Ett hopp för pollinatörerna** är målet att gynna biologisk mångfald på ett litet flygfält och samtidigt höja kunskapen om BM och vad man kan göra för att gynna den. Samarbete med Stockholms fallskärmsklubb.
- **Tillgängliga naturutflykter i Uppsala län** - är ett projekt där vi under tre år jobbar för fler personer med funktionsnedsättning ska hitta ut och må bra i naturen.

Läs mer på: www.upplandsstiftelsen.se

WWF

För vårt svenska arbete är det tid att slipa på policyarbetet inför riksdagsvalet. Ett förslag till naturpolitiskt ramverk har lanserats tillsammans med Naturskyddsföreningen.

Till sommaren drar vi för tredje året i rad igång kampanjen "Gör Sverige vildare" som riktar sig till privatpersoner och vad man själv kan göra för att hjälpa pollinatörer. Flera i nätverket är engagerade och intresset från olika branscher växer, tex golfbanor och fastighetsbolag.

WWF och Nordens Ark samverkar i ett projekt att rädda 10 hotade arter och i sommar kommer större inventeringar efter ögonfläcksbock och högnordisk pärlmorfjäril ske.

Kungliga nationalstadsparken firar 30 år, WWF var en av initiativtagarna till parken. Festligheter hela året. Bland annat högnivåsymposium om urban grönska och Nationalstadsparken 5 juni

Vad händer hos er just nu? 5

Artdatabanken

Beskriv här vad som är på gång inom din organisation.

SLU Centrum för biologisk mångfald

Beskriv här vad som är på gång inom din organisation

CBM fyller 30 år. Skrift och seminarium i höst

SBS (Swedish Biodiversity Symposium)
21-23 oktober Göteborg [Hem | Swedish Biodiversity Symposium](#)

Biodiverse nr 1/25 ute! Tema: EU:s restaureringsförordning

[Biodiverse](#)

Nästa nummer om kulturarvsväxter ute i höst.

[Prenumerera på Biodiverse | Externwebben](#)

SLU Centrum för naturvägledning

CNV samordnar och upprätthåller webbsida, för Naturens år-nätverket - och faciliterar satsningen på Naturlyftet.

Vi kommer att bidra till GGBCs session på konferensen i höst och berätta om Naturlyftet där

Under 2025 stöttar vi Naturvårdsverket i arbetet med naturum, nationalparker, vandringsleder, klimatanpassning och kommunikation om allemansrätten. Samt med generellt stöd för naturvägledning i Sverige.

Vi ger ut Naturvægledaren och Nytt från CNV regelbundet. [Prenumerera här.](#)

Vi ger vår kurs [Naturvægledning för yrkesverksamma](#) för 15e gången i höst.

Vi samarbetar också med forskningsprogrammet Mistra environmental communication och arbetar med Geoparker i Sverige på uppdrag av Svenska Unesco-rådet. Samt med nordiska och europeiska kollegor.

Storstockholms naturguider

Maria Bergström

Storstockholms naturguider håller igång. Torbjörn Ljunglöf är ny verksamhetsledare. Maria fortsätter som guide. Är med i kommande firande av nationalstadsparkens 50-årsjubileum.

Föreningen Den nationella normen för utbildning av naturguider [Utbildningsnorm Naturguider](#) har meddelat att det finns ett förslag på bordet att lägga ner sin verksamhet (beslut kommer på årsmöte).

Naturlyftet

2025 – 2030

Naturlyftet

Introduktion: Lägesrapport, bakgrund, vad behöver vi göra nu.
Eva Sandberg, SLU Centrum för naturvägledning

Naturlyftet 2025–2030

– kunskap, känsla och kreativitet

Naturlyftet

Naturlyftet bidrar till:

- Mer kunskap, medvetenhet och aktivitet för natur och biologisk mångfald i Sverige,
- det nationella genomförandet av FNs räddningsplan för biologisk mångfald och EUs naturrestaureringslag,
- samverkan och kraftsamling i och mellan organisationer som har kunskap om natur och friluftsliv.

Naturlyftet är:

- En kraftsamling 2025-2030 inom Naturens år – ett samarbete mellan organisationer och myndigheter som arbetar med kommunikation om natur och biologisk mångfald.

Antecknat

Siri från The New Division presenterade olika uttryck som The biodiversity plan kommer att presenteras i: spoken word-föreställning, samskapande matta, pussel, interaktiv mobil mm. Slutsatsen av **omvärldsanalysen**: Biologisk mångfald behöver göras relevant för bredare målgrupper. Akademiskt språk svårt ibland. Mer känsla i kommunikationen och att lyfta både sammanhang och detaljer. Ett **kommunikationskit** med olika ingångar till naturlyftet kommer att tas fram. Loggan med Naturlyftet samlande symbol. Se separat Presentation.

Anna-Lisa Wrangé: Finns risk för sammanblandning med Naturlyftet och FNs räddningsplan?

Siri: Symbolen är fri att använda och kommer att användas brett.. Nationellt genomförande behövs. Klokt att inte skapa en ny symbol för naturlyftet, utan koppla till FNs räddningsplan gnm loggan. Det är bra att undvika spretigheten i att skapa en ny. Berättelsen om varför kan skapas i olika uttag. Man kan använda symbolen för att prata om detta. Fylla den med eget innehåll.

Annika Borg presenterade.

Andra aspekter än enbart biologi behöver lyftas. Förändringar som involverar hela samhället. Det är elefanten i rummet, Se separat Presentation.

Eva: CNV vill bidra till att vi hittar vägar framåt till det gemensamma lärandet och utvecklingen av kommunikation.. Forskare i miljökommunikation, miljöpsykologi mm kan kopplas in.

Anna Hellman på SVT hälsar och tackar för alla inspel till TV-serien om Sveriges natur. Prel produktion 2026-2028
Positiv respons på programide finansieringsbeslut saknas ännu.
Anna återkommer så snart mer info finns!

Samordningsgruppen är: Jessica WWF, Frida Naturhistoriska, Annika CBM, Anna-Lisa GGBC, Eva och Per CNV Samordningsgruppen sammanträder igen 17 mars, drar slutsatser och föreslår kommande aktiviteter. Vi kallar till nytt möte med fokus bara på naturlyftet och vad alla vill göra, bidra till. Ett Open Space kan ordnas för att utveckla gemensamma ideer vidare.

Efter 6 mars 2025

Tankar och inspel om Naturlyftet

Se också dokumentation från mötet på Naturhistoriska riksmuseet 2024-12-02

Vi kan göra så många saker men det känns som mest ändamålsenligt att fokusera insatserna på att ge fler människor

NATURUPPLEVELSER (ger koppling och engagemang)

+

Att eftersom vi är väldigt många aktörer så kanske vi har chans att få genomslagskraft för att skicka/kommunicera budskap om normer och samhällsövergripande förändringar. //Linda, Slottsskogen o SDF

Fortbildning inom nätverket för att vässa oss

Samtliga organisationer i nätverket har som huvudsakliga syfte att "lyfta naturen". Det vore fint om vi kunde enas om något gemensamt utspel med ett spetsigt budskap. Riktat mot andra förändringsaktörer. Eller workshop med tema kommunikation. Annars tror jag att vi mest kommer jobba på som vanligt! .

Naturlyftet – *vägen framåt*

Vad har hänt

- Skapa ett gemensamt underlag.
- Omvärldsspaning och grafisk profil (The New division)
- Förankrat med ledningen i organisationer.
- Samordningsgrupp formerad (CNV, Naturhistoriska, CBM, GGBC och WWF)
- Naturlyftet är ett projekt i Naturens år-nätverket - samverkan också med andra men ingen ny organisation

Fortsättning 2025

- Planera aktiviteter internt och externt
 - open space, webinarier, konferens i Göteborg oktober, Almedalen 2026?
- Ta fram en lanseringsplan (kanske lansera vid biomångfaldskonfen i Gbg!)
- Fortsatt förankring
- Finansiering - seedmoney och projekt inom naturlyftet
- Gruppen tycker att debattartikel vore bra att samlas kring
- Samordningsgruppen kallar till nästa möte

Vi avslutade dagen med
biomångfaldspromenad i
Kunskapsparken på
Ultuna.

The background is an abstract watercolor painting. It features a large, central area of yellow and orange, which transitions into darker, more saturated blue and teal tones towards the bottom and right edges. There are numerous small, dark brown spots and larger, irregular stains scattered across the yellow and orange areas, giving it a textured, aged appearance. The overall composition is organic and fluid, with soft edges and a rich color palette.

Tack

Vi återkommer om datum för nästa möte.
Samordningsgruppen möts igen 17 mars.